

Udenrigsministeriet

Folketingets Udenrigsudvalg

Asiatisk Plads 2
DK-1448 København K
Telefon +45 33 92 00 00
Telefax +45 32 54 05 33
E-mail: um@um.dk
<http://www.um.dk>

Bilag	Sag/ID Nr.	Enhed	Dato
	2023/30373	APD/GDK	15. december 2023

URU alm. del – Svar på spørgsmål nr. 42 fra udvalget stillet af Marianne Bigum (SF) den 20. november 2023 til ministeren for udviklingssamarbejde og global klimapolitik.

Spørgsmål

Ifølge IFU indebærer reformen, at IFU's forvaltede kapital stiger fra 15,6 mia. kr. (2022) til omkring 35 mia. kr. i 2030. Reformen finansieres via to hovedspor: i) kapitalindskud via udviklingsbistanden på 500 mio. kr. årligt i perioden 2024-2030 og ii) adgang til låneramme i Nationalbanken for 13,7 mia. kr. frem mod 2030. Det fremgår desuden af det foreliggende forslag til Finanslov for 2024 (§40.21.02), at når IFU optager genudlån hos Danmarks Nationalbank til finansiering af Verdensmålsfonden, vil eventuelle tab på lån blive dækket over udviklingsbistanden, mens det for Danmarks Grønne Fremtidsfond (§ 40.21.06) fremgår, at ”Der er fastsat en risikopræmie på 1,75 pct. p.a. af nominelt udestående. Heraf betaler IFU for modtagelsen af genudlån en provision til staten på 0,15 pct. af nominelt udestående og de resterende 1,60 pct. finansieres af § 6. Udenrigsministeriet”.

Vil ministeren i den forbindelse redegøre for:

- hvad er begrundelsen for de to forskellige modeller (hvh. dækning af konkrete tab og risikopræmie)?
- hvor høj dækningen har været de sidste 5 år for hver af de to modeller?
- hvorfor der skal betales risikopræmie, når der samtidig sker et kapitalindskud i IFU, som vil give bedre mulighed for at absorbere eventuelle tab?
- hvorfor risikopræmien er sat så højt som 1,75% for Danmarks Grønne Fremtidsfond?
- om der er tidligere eksempler på, at en forøgelse af IFU's låneramme har ført til krav om betaling af risikopræmie?

Svar

Generelt i forbindelse med garantier, genudlån og egenkapitalindskud oplyser Finansministeriet:

”Statslige garantier, genudlån og egenkapitalindskud indebærer en risiko for tab for staten. For statslige garantier og genudlån er der fx en risiko for, at modtageren misligholder sine låneforpligtigelser (renter og tilbagebetaling af lån), hvor staten i så fald er forpligtiget til at betale disse på vegne af låntager. For statslige egenkapitalindskud er der en risiko for, at disse taber økonomisk værdi og staten f.eks. ikke kan udtrække værdien af sin egenkapitalinvestering på et senere tidspunkt.

Ved udstedelse af nye statslige garantier, genudlån og egenkapitalindskud skal der derfor tilvejebringes finansiering svarende til den beregnede statsfinansielle risiko for den pågældende ordning, *jf. Budgetvejledningens punkt 2.2.15*. Finansieringen kan tilvejebringes i form af garanti-/låneprovision fra modtageren til staten, statslig finansiering inden for det statslige delloft for driftsudgifter eller en kombination heraf.

Formålet med at tilvejebringe finansiering til at afdække de statsfinansielle risici er at finansiere de forventede tab på statslige garantier, genudlån og egenkapitalindskud løbende fra udstedelsestidspunktet, frem for at der skal findes finansiering på bagkant, når evt. tab måtte realiseres. Afdækningen af statsfinansielle risici ved de såkaldte risikopræmier fungerer således som en slags ”forsikringsordning” til løbende afdækning af evt. fremtidige tab. Det skal sikre, at de *forventede* omkostninger ved statslige garantier, genudlån og egenkapitalindskud prioriteres på lige fod med øvrige tiltag i udgiftspolitikken, samt at anvendelsen af statslige garantier, genudlån og egenkapitalindskud ikke utilsigtet skævvrider de udgiftspolitiske prioriteringer og svækker de offentlige finanser over tid.”

I relation til de fem konkrete delspørgsmål under spørgsmål 42 bemærkes følgende:

1. I forbindelse med IFU’s statslige genudlånsramme til finansiering af Verdensmålsfonden dækkes eventuelle tab på genudlån direkte over udviklingsbistanden, hvorved den statslige risiko er afdækket. For genudlån til finansiering af IFU’s grønne udlån under Danmarks Grønne Fremtidsfond afdækkes de statsfinansielle risici i stedet løbende ved såkaldte risikopræmier, der reflekterer, at de grønne lån udstedes alene på baggrund af IFU’s egenkapital og inden for rammerne af IFU’s risikostyring, *jf. punkt 3 nedenfor*.

Forskellen i håndteringen skyldes, at IFU's statslige genudlånsramme under Danmarks Grønne Fremtidsfond benyttes til udlån, mens den statslige genudlånsramme for Verdensmålsfonden anvendes til aktieinvesteringer, der er forbundet med højere risiko, end IFU vurderes at kunne håndtere inden for IFU's eksisterende rammer, uden at udviklingsbistanden garanterer for evt. tab.

2. Der har ikke på nuværende tidspunkt været tab på nogen af de to lånerammer.
3. Kapitalindskuddet til IFU anvendes bl.a. til at styrke IFU's kapacitet til at yde udlån inden for rammerne af IFU's risikostyring. Der vil dog fortsat være en statsfinansiell risiko for, at IFU ikke selv kan honorere sine låneforpligtigelser, herunder også ift. statslige genudlån. Der skal derfor fortsat tilvejebringes finansiering svarende til den beregnede statsfinansielle risiko for IFU's låntagning ved statslige genudlån, idet der dog i den underliggende risikovurdering bl.a. tages højde for både IFU's kapitalisering og risikostyring.
4. I forbindelse med beslutningen om at etablere Danmarks Grønne Fremtidsfond som led i Finanslovsaftalen for 2020 blev de statsfinansielle risici ved IFU's statslige genudlånsramme til IFU's grønne låneordning under Danmarks Grønne Fremtidsfond opgjort til at svare til en risikopræmie på 1,75 pct.
5. IFU har ikke haft adgang til statens genudlån før etableringen af Verdensmålsfonden og Danmarks Grønne Fremtidsfond. Der er således ikke tidligere eksempler på, at en forøgelse af IFU's låneramme via statens genudlån har ført til krav om betaling af risikopræmier til staten.

Med venlig hilsen

Dan Jørgensen